

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá návrh zákona o dorovnávacíj dani na zabezpečenie minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín a o doplnení zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňový poriadok) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „návrh zákona“). Predkladaným návrhom zákona sa implementuje smernica Rady (EÚ) 2022/2523 z 15. decembra 2022 o zabezpečení globálnej minimálnej úrovne zdanenia nadnárodných skupín podnikov a veľkých vnútroštátnych skupín v Únii (ďalej len „smernica (EÚ) 2022/2523“). Smernicou (EÚ) 2022/2523 sa do práva Európskej únie prevzali odporúčania Organizácie pre hospodársku spoluprácu a rozvoj (ďalej len „modelové pravidlá OECD“), tzn. dokument Daňové výzvy vyplývajúce z digitalizácie hospodárstva - globálne modelové pravidlá proti narúšaniu základu dane (druhý pilier). Očakávaným pozitívnym vplyvom zavedenia globálnej minimálnej úrovne zdanenia je obmedzenie daňovej konkurencie štátov v oblasti nízkeho efektívneho zdanenia príjmov právnických osôb a zabezpečenie toho, že podniky, ktoré sú súčasťou veľkých nadnárodných skupín, budú platiť spravodlivý podiel dane bez ohľadu na to, kde pôsobia.

Návrh zákona sa vzťahuje na subjekty konsolidovanej skupiny podnikov s ročnými výnosmi aspoň 750 miliónov eur dosiahnutých v najmenej dvoch zo štyroch účtovných období predchádzajúcich analyzovanému účtovnému obdobiu. Ak efektívne zdanenie príjmov subjektov skupiny v Slovenskej republike bude pod úrovňou minimálnej sadzby dane 15 %, minimálne zdanenie týchto subjektov sa zabezpečí výberom dorovnávacíj dane.

Slovenská republika sa vzhľadom na svoje postavenie tzv. zdrojového štátu/dovozcu kapitálu s nízkym počtom materských subjektov a vyšším počtom dcérskych subjektov a zároveň v záujme zamedzenia zdanenia príjmov dotknutých subjektov v zahraničí, rozhodla zabezpečiť minimálne zdanenie vo forme vnútroštátnej dorovnávacíj dane.

Návrh zákona obsahuje ustanovenia potrebné na výpočet úrovne minimálneho efektívneho zdanenia a vymedzuje tiež spôsob platenia a vyberania dorovnávacíj dane.

Z rozsahu pôsobnosti návrhu zákona sú vylúčené subjekty, ktoré vo všeobecnosti vykonávajú činnosti vo verejnom záujme a nevykonávajú podnikateľskú činnosť. Ide najmä o vládne subjekty, medzinárodné organizácie, neziskové organizácie, dôchodkové fondy a investičné fondy alebo investičné subjekty v oblasti nehnuteľností, ak sa nachádzajú na vrchole štruktúry skupiny.

Pri vykonávaní tohto zákona sa ako výkladový prostriedok použijú aj modelové pravidlá OECD a sprievodné dokumenty uverejnené k týmto pravidlám, napr. v dokumente Daňové výzvy vyplývajúce z digitalizácie hospodárstva - komentár ku globálnym modelovým pravidlám proti narúšaniu základu dane (druhý pilier).

Návrh zákona má negatívny a pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy, negatívny a pozitívny vplyv na podnikateľské prostredie a pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti. Návrh zákona nemá sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na služby verejnej správy pre občana a vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky a inými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami a dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.

Účinnosť zákona sa navrhuje 31. decembra 2023.